TC-OR-3498-5

Pamiętnik
Olesin

Arch. wil. Fol.

Pamiętnik Interesów Samego JW. Hrabi Potockiego, Senatora i Wojewody.

1797. ~~Oct~~ 15 Października

Uczyniłem z Grabarzem Józefem Poc. kontrakt w celu wyczyszczenia i podebrania Stawków i Rzeczki Olesińskiej...

Ogrodnik Olesiński. Tegoż dnia (15 Octobra) wydałem Ogrodnikowi [illegible] wszelką dyspozycję względem jesiennego dosadzenia.

---

16. Października

Dyspozycje JMCi Pana Englertowi.

1mo Kanał duży od Stawu wybrać aż do Sadzawki przed moim Domem.
2do Do źródeł na pszenżyźnie od Mitzyna, od tych źródeł przebrać rowki popod brzegiem górki, tak żeby minąć tę pszeniczną oziminę. Rowki od jednego źródła mają się łączyć z drugim a oba wraz wpadać w kanał szyroki;....
4to Planta przebrania kanału wiadoma jest Ogrodnikowi. Przebranie Jego Exekwować, podług powzięcia tegoż.

ślady po granacie który rozerwał się w naszym mieszkaniu przy ul. Okólnik 11a podczas powstania warszawskiego 1944 r.

Pamiętnik.

tc-OR-3498-5

5. Jeśli czas wystarczy przed zimą i wcześnie skończą pierwszą robotę grabarze, drugi kanał wyrobić od Murowanego upustu do Sadzawki która jest przed Ogrodem. Jak ten kanał nie byłby wyrobiony pokaże Ogrodnik.

Droga do Pałacu. Jeśliby grabarze nie mogli robić drugiego kanału, to plantować drogę od Olesina do pałacu, i doł ten który jest od pałacu zasypać, ażeby był bezpieczny przejazd. Cieśle ażeby skończyli jak najprędzej dach na moim Domu i kominy podług dyspozycji P. Eignera nadmurowali.

Ogrodnik ma zlecenie plantować i sadzić...
Do Olesina Bydła Świń puszczać nie dozwalam...
Wejścia wszystkie mają być zabite tak jak były przed moim przyjazdem więc poręcze i Gzyms na murowanym, jako też płotek Czerwony przed oranżerią Dysponowałem Ogrodnikowi.

Listopad 1797.

5. i w Piątek. Zlecenie sprowadzenia mojej Garderoby i Kopersztychów jako też architektury która się znajduje w Tekach.

Pamiętnik

6.º w Kurowie. TC-OR-3498-5

Był u mnie Pan Wagner Konduktor Grabarzów któremu zleciłem układ Planty względem roboty Grabarskiey na rok przyszły. Zleciłem wyplantowanie drogi od Pałacu do Olesina P. Jankowski przyrzekł odstąpić z Sadzawek do Olesina

---

Sierpień 1798.

1.º... Zecher. Moja żona Domek mój w Olesinie wyporządzić podług umowy.

~~Wrzesień 1798.~~

22.º Zrobiony kontrakt z P. Wagnerem o wyczyszczenie dwóch Stawków Olesińskich i Połączenie tychże na 2 sztychy. Także dwoch rzeczek które wysokości środkowey mieć maią Łokci Dziewięć za zł 1700. W Złączeniu Dwoch Sadzawek ze Olesinem wniesienia wału.... Ziemia z pierwszych ma stawić na usypanie górki i zasypanie rzeki średniey. Z drugiey na podniesienie brzegów. Pierwsza robota za tygodni sześci od swego rozpo-

TC-OR-3498-5

części ma być ukończona.
... cała ta robota w biegu przyszłego
lata ma być ukończoną.

Pan Eigner zrobił umowę z kamieniarzem Putkowskim o nadgrobek podług wydanego rysunku za zł 10. O nowy Wazon na piedestał stojący nad Jeziorkiem Olesińskiem za zł 7

~~Październik 1798.~~

Dyspozycja dla Ogrodnika na Jesień 1798 i Wiosnę 1799.

1mo Przy ścieżce brzegiem drożki i ulicy topolowey dosadzić: iak się ubyło, osobliwie Brzozek, Berberysów, Jałowców i innych roślin które się na górnych gruntach udaią, wszelkie zaś sparszywiałe powycinać.

2-do Ulicę topolową poza Domek P. Alexandra pociągnąć i opłocić chrustem z Olesina iak umówiono, Piramida do czasu ma się zostać

3-tio Olszyny od cyplu do młyna dosadzić a od Domu Pana Marszałka olszewą gęstą, dla zakrycia tych budowań, a to podług umowy.

4-to Klomb kwiatowy od wniyścia Olesina pociągnąć podług umowy i drugi uformować naprzeciw.

5-to Wycięto nową Promenadę uplantować i zasiać trawę.—

6-to. Wierzby wielkie przed Domem P. Alexandra wyciąć, niech ostawią tylko te które są oznaczone, też i w kępie za mostem murowanym.

7-to Drogę do Stayni Szarwarkami splantować lub ludźmi naiętemi w szerokości Ulicy Topolowey.—

8-to Posadzić Olszyny Topoli i Wierzb z drugiey strony Kanału od chłopskich ogrodów, a to w nowey stronie Olesina. Świerków zaś od płotu grabowego.—

9-no Rozmnożyć iak nayzwięcey Włoskich Topoli—

10-mo Często kosić Olesin, porównać dziury w łąkach, w mieyscach gdzie drzewa były wyięte i rośnie zielsko zamiast trawy pogracować i trawy posiać, kanał nowy na Jesień wyłożyć.—

11-mo Kamieni polowych przysposobić, na murki, które mają być pod moim Domem.—

12-mo Klomb koło mego Domu posadzić iak umówiono— Ogrodnik Olesiński wziął sam na siebie podwórko swoie porządnie opłocić, wierzby

TC-OR-3498-5 ⑥

powycinać ...

13. Obie Drogi do Pałacu i Stayni sprobować sadzenia

Dla Pana Englerta.

1.mo Płot od rogu Ogródka Pana Alexandra, a raczey od nowey topolowey uliczki brzegiem drogi aż do mostku wprost P. Englert na nowo zrobić każe, nie on będzie taki, iak płoty na Kommisaryi, nieużyiny iednak, iak tamci dwa, Bramka murowane z tamtey strony ..... się a płot powiedzie prosto. — to zrobić nie ciężki - dalej iak wiosną. —

4-to Zreperować Śluzę Murowaną a drewnianą na nowo postawić - to iest nagłym. i śluzy murowaney

5-to podług notatki P. Eignera tu przytoczoney.

Jmości Księżnie siebie.

1.mo Przy swoim Domu na mieyscu schodków zrobić poddasze na okrawo sprzęty etc.

2.do Wszystkie sztachetniki będą te które są około Jey Domu, będą te które będą mieć na gorce kazać zreparować

3.tio Most [illegible] zdiąć także zreperować tak, aby w potrzebie mógł być przestawionym

4.to Mostki dwa na swoiey łące obmyślić. —

TC-OR-3498-5 ⑦

5-to Oranżeryą i schody do tegoż, podług notatki stolarza kazać zreparować. Przy tegoż okienyi i schody przed Domem moim iako też ~~to~~ bazy kolumn spróchniałe. —

6-to. Obiecała mi Janosi miejsce półcyrklaste w moim parowku wykopać i obmurować, kazać splantować nowe gurki i pozamenate a tęczą błotnistą pod górką zasypać. Jeżeli można zrobić nową drożkę podług oznaczenia a przynaymniey starą dokończyć od mostku popielatego aż do iey wyjścia do stawku.

NB. Pan Eigner wziął na siebie oznaczenie nowey sadzawki do niego więc udać się należy gdy P. Wagner rozpocznie swoią robotę.

Junius w Olesinie 1799

Przyjechawszy do Olesina d. 1. Junii zastałem go mocno zarosłym natychmiast wykosić kazałem: około wielkiey łąki .... podołbywać. Zdaie się iż 6 ludzi za dwa dni wykosić mogą, prócz łączek za Olesinem będących. Wypada stąd przakt

TC-OR-3498-5 ⑧

~~D~~Do dyspozycji, aby Olesin koniecznie zaraz w maju był koszony.

NB.1. P. Wagnerowi zalecić grobelki 3 do zrobienia zaraz

NB2. sztukatorom którzy są u X. Piramowicza poprawę w kolumnach około Orangeryi.

3. Cieśli urządzenie Schodków także.

4. Z Panem Englertem umówić się o spust Stawu.

5. Malarz, aby zrobił co potrzeba olejno u Schodków mego Domku i Orangeryi.

6. Pana Eignera sprowadzić względem reparacyi Mostu Wielkiego, Domku P. Aleksandra, Wnijścia do Mojego fundamentów na nowy kościołek. Spisanie Materiału na tenże i Okrągły Zmiany w Łazience. Odebranie roboty kamienia ulicy w Puławach.

7. Rozmówić się z P. Englertem i Ogrodnikiem jakim sposobem idą roboty w Olesinie i urządzenie względem tego uczynić.

Mikołaj ma sobie oddaną notatkę materiału potrzebnego na most murowany i Fundamenta Kościołka

TC-OR-3498-5

Julius 1799. w Olesinie

Uczyniłem kontrakt z P. Dobrowolskim Majstrem Grabarskim za zł 500 zasypania Sadzawki przed Domem Żony Moiey ... tak aby kanał środkiem był zasypany podług kontraktu z P. Wagnerem: i górka pod Domem moim nasypana a Klomby szlamem nawiezione.

Stanął kontrakt (z p. Wagnerem) o przedłużenie Kanału i kopanie na szluzę od Mostku Olesińskiego aż do złączenia się dwóch rzeczek Olesińskich. Kanał ma mieć 9 łokci Szerokości środkowey ...

Dyspozycja zostawiona na wyjezdnym z Olesina ~~P. Engelhardt~~

P. Engelhardt

1.mo Będzie iak dotąd dostarczał pieniądzy na fabrykę Olesińską.

Mikołay:

1. Ukończenie górki od wznijścia podług dyspozycji którą zostawiam ogrodnikowi — Dokończenie ścieżki do Furtki czerwoney i wyrównanie górki pod Świerkami.
2. Wycięcie drzewa podług oznaczenia które wie Mateusz .... doły porównane. Wytnie także co iest olszyny na przeciw tyłu mego Domu.

TC-OR-34.98-5

3. Domek P. Aleksandra ma być murowany podług wiadomej dyspozycji Mikołajowi. Nie ma on być powierzchownie tynkowany tylko cegły porządnie wyprawione do wyszlachowania, tak jak w młynie nad wielkim Stawem.

6. Gdyby (wołami) zwieźć można gliny na ubicie nowej Ścieżki od Furtki ozdobnej do może po Domu otóż i Piasku kamyszkowatego jakiś się naradzać z Kommissarją. Dobrzeby było – wywiózłszy tę Ścieżkę trzebaby ją jak w parkach walcem kamiennym wygładzić! —

7. Ogrodnik pilnować będzie aby Grzebene podług niższy kwiaty rugli i dolne rzęsy przyciął kwiaty średni.

8. Stolarz ma postawić poręcze na Moście za Oranżeryą – zreperować wszystkie sztachety i poręcze po mostach

Malarz zgodzony ode mnie aby schody pod oranżeryą wymalować jakoteż schody może na nowo y kraty u kolumn przy słowiach…. Ma pomalować poręcze od Mostu Ozdobno, w tym kolorze jak są nim pomalowane

TC-CR-3498-5

August (1799)

(20 zł) danych P. Eignerowi #20 JM. Kamieniarzowi #19 za Nadgrobek, i wrzon wróconych P. Eignerowi za dawniejsze Expens 1 – fecit #20.

Wrzesień 1799. w Olesnie

Dyspozycja dana P. Englertowi d 22. 7bra względem ukończenia roboty Grabarskiej w Olesinie

1. Nieukończyli Grabarze zasypania Sadzawki przed Domkiem JE M-ci. jako też brzegu kanału. Na tę robotę ziemię wziąć mogą z... planując podwórko przed kuchnią....

2. Niewysypali górki blisko domu mego. Na to ziemi brać mogą z brzegów Sadzawki jakoteż rzeki która płynie pod domkiem gościnnym.

3. Niedosypali kanału średniego.
.... drogę ku Stajni ... splantować

4.) Niezasypali kanału pod wierzbą

9. Wyczyszczenie rzeki pod oknem gościnny płynącej.

10. ziemia na kąty.

11. Postawienie Sztachetów przy Domku Jeymu w miejscu oznaczonym.

12. Sporządzenie Furtki od Ulicy Topolowey, i dobre Jey okucie

13. Wycinanie i wywożenie Drzew wielkich...

14. " Krzaków

15 Zreperowanie dachów mostów między Domkiem, i nad wierzbą

TC-OR-3498-5

December 1799
~~November~~ w Olesinie i dworze

Wziął na ~~siebie~~ P. Aigner obowiązek zamówienia dla nas w Puławach szczepów do Olesina potrzebnych, które mają mieć długości po łokci 13, na na największy świder powinny być wiercione ...

Dyspozycya Ogrodnikowi w Olesinie

1. Przesadzi Ogrodnik na wiosnę klomb od fortki czerwoney, tak iak mu jest palikami naznaczony. — Przy fortce posadzi płotek ku domowi.

2. Ukończy klomb naybliższy parkanu mego y spodek górki zasadzi tam, gdzie ziemię sypać zaczęto: iak iest wyznaczony palikami: —

3. Zerznąwszy końca parowku, tak iak iest palikami wytknięto od domku P. Jana, wysypie tą ziemią bok parowku naprzeciw leżący i na nim klomb, iak umówiono dosadzi.

4. Klomb nowy po nad rzeczką z iedney iak z drugiey strony dobrze ureguluie i zasadzi; wysokie leszczyny iedne pościna, drugie całkiem wytnie, młode tylko latorośli zostawując; i wytnie w nim drzewa oznaczone.

5. Tam, gdzie były wrota wiazdu do Olesina, wzdłuż płota, aż pod ogródek P. Aleksandra, niżkiey rośliny dosadzi, gdzie iey brak, podług oznaczenia: tak iednak, aby widoku nie zakrywała.

6. Róg nowo dosypany, między kuchnią, drogą i kanałem dosadzi tak iak reszta tamtei strony

iest zrobiona: którą podsadzić całkiem tam, gdzie brak należy, a chmiel ztamtąd powyrywać.

7. W ogródku JeyMci kląbę iak iest oznaczony dosadzić

8. Wyciąć drzewa oznaczone, które się ztamtey strony mostku ogrodu znaiduią: kląbu naprzeciw mostku ścieśnić z strony mostku podosadzić, uliczkę nigdy niemi rozszerzyć.—

9. Kląb po prawey wchodząc do Oranżeryi, brzegiem rzeczki trochę ścieśnić i przedłużyć brzegiem rzeczki, iak iest oznaczona, a drzewo Jakomaka blisko tam stoiące, gdzie w kląb posadzić.—

10. Most przestawić na mieysce oznaczone

11. W tém rogu w którym się z wielkiey tafli Oleśnickiey do Łączk(i) nie daleko wyżey wymienionego mostku przechodzi, z iedney strony akacyę dwie lub trzy, w mieyscach kołkami naznaczonych posadzić z drugie dwie brzozy NB przenieść, nigdy niemi tę akacyę, która stoi przed rzeczką.

12. Od tego mieysca aż do mostku czarnego kląb, który JeyMość roku przeszłego rozpoczęła, zacząć, gdzie sadzić dosadzić, podług oznaczenia

dosadzi, ~~a~~ gdzie brakuje

13. Leszczynkę która się znajduje od mostku czarnego usunie ile będzie potrzeba wyciągać przód zaś rośliny dosadzi.—

14. Ze strony utyna od wierzby która mu się ~~dosadzi~~ oznacza do rogu płotu Olesińskiego kołów ~~[illegible]~~ wielkich wierzbowych nasadzi, tak iżby tę zczasem utyn od nowego Stawu zastąpiły: posadzi także na grobelce przed utynem w miejscu od JMci naznaczonym wierzby lub olszynę dla zakrycia utynu od Olesina.

15. Zaleca się ogrodnikowi mnożenie kwiatów roślin etc. założenie szkółki w miejscu oznaczonym; staranie o Inspektach iako też by jarzyny na przyszły rok bez iarzyn kuchennych nie było:

16. Płoty gdzie są porozrywane, kędy świnie włażą, żeby były pozagradzane i Olesin żeby był zamknięty po naszym wyjeździe.

17. Na wiosnę dawać będzie staranie ogrodnik o wykorzenieniu kretów płacąc za każdego, tak jak się dotąd płaciło.

18. Zaleca się Ogrodnikowi wycięcie drzew wszystkich oddzielnie w Olesinie oznaczonych jako też dosadzenie klombów etc. w tych miejscach gdzieby się na wiosnę zbyt nędznie okazały.

Dalsze ~~roboty~~ materiały Olesińskie przemotem przepisywać.
Ograniczam się zarazem do Wilanowa i okolicy.